

Từ nước mắm ngon thành nước mắm Lú

Theo dân gian, nước mắm loại ngon nhất, nước đầu tiên tức mắm Nhĩ để chừng 10 năm thì trở thành mắm Lú. Mắm Lú, đen đậm, không còn thơm nữa và cũng không dùng để ăn mà chỉ để trị bệnh.

Nước mắm ngon dìm sâu đáy hũ

Thế miếng đu đủ nó nổi lơ lơ

Phận em còn dại còn khờ

Làm dâu chưaặng, cậy nhờ nơi anh ()*

Theo các bậc trượng thượng. Nước mắm Nhĩ trở thành nước mắm Lú, có vị thuộc và khả năng trị được bệnh nhờ vào mật cá. Vị mặn của muối và đặng của mật quân bình, làm cho tinh thần được bình an, ngũ ngon và giảm huyết áp.

Mắm Lú cũng giúp trị bệnh ho, hen suyễn, khớp khớp, phong khớp, cảm cúm và nhiều chứng bệnh khác. Trời nó mà trị được con Vũ Hán Virus thì trời xập quá.

Nước mắm ngon dìm con cá liệt

Em có chớ nói thiệt anh hay

Nước mắm ngon dìm con cá trổng

Thầy em làm dang nểng anh thương

Muốn làm nước mắm Lú, lấy mắm ngon, cốt Nhĩ tinh khiết cho vào chai, lu, đem cốt từ 5 năm trở lên, càng lâu, nước mắm Lú càng hiệu nghiệm. Nước mắm Lú có màu đậm đen, vị ngọt, đậm đà.

Nước mắm ngon dìm con cá bẹ

Anh biếu em rình, lén mẹ qua đây

Nước mắm ngon dằm con cá đuối

Em biếu anh chờ đợi tụi em qua

Thợ lặn uong một muỗng thì khỏe ra có thể lặn sâu hơn. Ca sĩ giọng khàn, uong một hớp thì thanh tao. Cầm cúm, nhức đầu, đau xương, tê khớp thì mắm Lú sẽ thay thế thuốc Tây.

Nước mắm ngon dằm con cá trích

Anh có vợ rồi đứng xích em ra

Nước mắm ngon dằm con cá đuối

Anh có vợ rồi nói dối em chi

Tại sao tên là Lú. Mắm nhĩ làm ra rồi bỏ sau hè, chừng 5 năm thì quên luôn, bỏ ở đâu cũng không nhớ, thành ra lú lẩn, và từ đó trở thành nước mắm Lú ở Phan Thiết. Mắm Lú, gia vị, và hương thơm bị mất theo thời gian. Nhưng độ đậm của nước mắm lại tăng, và đó là lý do nước mắm Lú trở thành thuốc Nam trong gia đình.

Đó là Nhĩ hồi xưa, mắm Nhĩ bây giờ ở Việt Nam, nhất là sau vụ Formosa thì không bao đảm. Coi chừng uong vô thì Lú luôn. Nhức trước rồi nhe.

Nước mắm ngon dằm con cá nục

Anh mê vợ bé em đực bỏ mình

Nước mắm ngon dằm con cá chình

Em ở một mình đừng rình nữa anh ơi (**)

Đ□ T. Công

(*) ca dao dân gian

(**) ca dao tân thời

